

Аліна ЛУКОМСЬКА

курсант II курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Дмитро КАЗНАЧЕСЬВ

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРАВООХОРОНЦЯМИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Перш за все, варто зазначити, що служба в поліції є державною службою особливого характеру, яка є професійною діяльністю поліцейських з виконання покладених на поліцію повноважень [1]. Професійна діяльність працівників патрульної поліції полягає у наданні поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності тощо. Специфіка такої діяльності передбачає застосування правоохоронцями поліцейських заходів. Питання ефективності забезпечення безпеки і порядку в Україні є досить актуальним на сьогоднішній день. Дане питання посідає важливе місце серед актуальних у сучасних умовах проблемах адміністративної діяльності. Виникає необхідність у постійному пошуку нових напрямків для подальшого підвищення рівня забезпечення публічної безпеки та порядку в Україні.

Аналіз ситуацій службової діяльності працівників патрульної поліції дає підстави констатувати існуючі проблеми, що виникали саме під час застосування поліцейських заходів. Головними проблемами є недостатня сформованість умінь швидко оцінювати рівень ризику, прогнозувати можливий розвиток ситуацій і наслідки застосування поліцейських заходів, переходу від превентивного заходу до заходу примусу і навпаки [2]. Ґрунтовний аналіз особливостей застосування поліцейських заходів під час службової діяльності працівників патрульної поліції, визначення пріоритетних і найбільш уживаних заходів, поєднання яких сприяло ефективному виконанню службових завдань нададуть можливість визначити перспективні напрями удосконалення системи професійної підготовки поліцейських [3].

Дане питання стало метою написання багатьох наукових праць як вітчизняних так і зарубіжних вчених, серед яких, О.М. Бандурка В. Гаркуша,

Н. І. Дідик, О. О. Євдокімова — вбачають у врегулюванні правового забезпечення діяльності патрульної поліції; наукові праці І. І. Баїшев, В. А. Ведерніков, Н. Долбишева спрямовані на розроблення новітніх методик підвищення рівня фізичної; Д. О. Акіменко С. М. Банах, Г. І. Башлакова звертають увагу на стрілецьку підготовку курсантів.

Концептуальні засади застосування поліцейських заходів примусу та їх використання у підготовці поліцейських детально вивчав О. Г. Комісаров [4]. Вчений наголошує на необхідності формування у поліцейських умінь вчасного переходу від застосування превентивного заходу до заходу примусу. Якщо порушений порядок проведення превентивного поліцейського заходу відновлено він повинен припинити застосування цього примусового заходу та повернутися до виконання превентивного поліцейського заходу. Залежно від розвитку ситуації науковцем виокремлено різні поєднання поліцейських заходів, які застосовуються патрульними під час виконання службових завдань.

Виконання службових обов'язків інспекторами патрульної поліції передбачає застосування як превентивних поліцейських заходів, так і заходів примусу. Згідно нової концепції діяльності, виконання службових обов'язків патрульними поліцейськими повинне спрямовуватися на максимальне залучення поліцейських превентивних заходів.

До застосування поліцейських заходів працівник поліції має бути заздалегідь підготовленим. Така підготовка відбувається за різними напрямками: психологічна, тактична, вогнева, фізична та правова.

Законом України «Про Національну поліцію» передбачено, що під час здійснення особою протиправних дій працівники поліції мають право застосовувати поліцейські заходи примусу: фізичний вплив (сила), спеціальні засоби, вогнепальна зброя [1]. Тому, можна стверджувати про переважну превентивну спрямованість діяльності патрульної поліції. Враховуючи труднощі, з якими доводилося стикатися працівникам під час виконання службових обов'язків, важливим напрямом буде розроблення і запровадження в освітній процес майбутніх працівників патрульної поліції ситуаційних завдань, які передбачатимуть застосування поліцейських заходів примусу відповідно до правових підстав та умов.

Статтею 72 Закону України «Про національну поліцію» визначено, що професійна підготовка поліцейських складається з первинної професійної підготовки, підготовки у вищих навчальних закладах із специфічними умовами навчання, післядипломної освіти та службової підготовки. Нормами цього ж закону також передбачено, що службова підготовка поліцейських – це система заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь та навичок працівника поліції з урахуванням оперативної обстановки, специфіки та профілю його оперативно-службової діяльності [1].

Таким чином, перед застосуванням поліцейських заходів, правоохоронець має пройти відповідну спеціальну підготовку за різними напрямками. Службову підготовку поліцейських слід розглядати як цілісну систему з ура-

хуванням особливостей змісту, форм, методів й засобів, наближеними до реальних умов професійної діяльності. Подальший розвиток службової підготовки характеризується пошуком нових форм та методів навчання, змістовним наповненням занять з орієнтацією на конкретного слухача – начальницький та рядовий склад органів та підрозділів поліції.

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База дани «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 19.01.2021).

2. Бондаренко В. В. Проблеми професійної підготовленості працівників підрозділів патрульної поліції. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: «Педагогіка»*. 2017. № 11. С. 24–28.

3. Бондаренко В.В. Професійна підготовленість як основа ефективної діяльності працівників підрозділів патрульної служби Національної поліції України. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2016. Вип. 139, т. 2. С. 287–290.

23. Комісаров О. Г. Концептуальні засади застосування поліцейських заходів примусу та їх використання у підготовці поліцейських. Особливості підготовки поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. матеріалів І рипто . наук.-практ. конф. Харків : ХНУВС, 2016. С. 146–149.

Анатолій НАТОЧІЙ
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Актуальність теми обумовлена тим, що високий рівень професійної підготовки співробітників Національної поліції України є невід’ємним компонентом, від якого залежить якість, швидкість та майстерність виконання поліцейськими своїх службових обов’язків. Як показує практика, без спеціальної освітньої програми підготовки поліцейських, неможливо отримати якісних працівників, які вмітимуть правильно та беззаперечно виконувати свої функціональні обов’язки. Саме тому, на сьогоднішній день такі предмети як вогнева, тактико — спеціально, фізична та психологічна підготовка відіграють одну з ключових та найважливіших в сучасній системі підготовки курсантів. Українська система підготовки поліцейських, порівняно з системами підготовки в європейських країнах, потребує суттєвого вдосконалення та модернізації [1].

Основними причинами для удосконалення є те, що по-перше, Україна поступово переходить до європейських стандартів. По-друге, збройна агресія